

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 58. ANUL XV.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 20 Iuliu (1 Aug.) 1867.

49

Sabiu 19 Iuliu.

Istoria regatului ungurescu joa o rola insemnata in dilele nostre. Insemnatarea acest'a are mare asemenare cu rola ce i s'a venitu si in evulu mediu. Gresielele directiunei ce i s'a datu regatului dela intemeierea lui au avutu in evulu mediu unu rezultatu tristu, unu rezultatu cum nu l'a doritu insusi magiarii si carele a fostu in defavoarea crestinatatiei si a civilisatiei.

Cari voru fi fostu principiile de statu, ce le-au adusu magiarii din patri'a loru originala, ne lasa cu totulu indiferenti pentru tempulu nostru. Regatulu dela intemeierea lui au adoptatu principiile si formele feudalismului din invecinat'a Germania. Prin acest'a natiunea magiara a devenitu captiv'a morala a poporului cu carele era marginasia. De aci au urmatu ca relele acelui feudalismu imprumutatu din vecinatate s'a resbunatu si asupr'a aceste natuni, punendu-o in o lupta continua pentru independint'a ei factica si de alta parte in o lupta de a aduce pre alte popore mai mici din vecinatatea ei in aceeasi si pote si mai grea dependintia, in carea se afla ea fatia cu natiunea, de unde si imprumutase institutiunile.

In istoria luptele de felulu acest'a se continua indelungatu si in multe casuri pe nesimtite chiaru si de acci mai competenti. Amu pute dice ca principiile unui sistemu suntu ca nisce spirite nevediate, cari dirigu sortile omenilor in ascunsu, lasandu-i sa veda rezultatele numai in momentele de crisa.

Sistemulu feudalu fu o amestecatura de electoralitate ereditarie si aservire. Capulu statului, candu o dinastia nu era in stare sa-si aduca la valore influint'a sea asupr'a vasalimei subordonate (princepi, conti, baroni, nobili), era a l e s u, candu ave dinastia influintia si nu era strimtorata de nici o parte, atunci antecesorulu designa de urmatorulu pre tronulu unu membru din familia sea. Vasalii erau ereditari, afara de casuri de crime, in despotismulu loru asupr'a iobagiloru loru si acesti'a erau ereditari in miseria loru.

Si in Germani'a si in Regatulu Ungariei capulu statului s'a folositu de classa cetatienea, ce cu mare necasu se desvolta, si era favorita prin privilegii de libertati fatia cu vasalii, — ca de unu contra balantiu intre vasalii si supusii sei aserviti aristocratiei cu mai multu seu mai putinu succesu.

Cumca acestu sistemu nu a fostu aptu a produce multu bine pentru omenime vedemu din istoria. Separatismulu seu mai dreptu dismembrarea societatiei omenesci era inim'a feudalismului seu mai bine, tem'a principala, a carei variatiuni erau resbelele si neliniscea perpetua, a carei parti se incheia totudun'a cu cate o catastrofa epocala.

Vasalii nisueau de pururea sa esopereze libertati mai mari dela Capulu statului si se puna sarcini mai grele pre umerii supusiloru. Din nisuinti'a acest'a au urmatu certele cele multe cu corón'a, indiferinti'a catre ea, si din aceste, specialu pentru Ungari'a, catastrofa de pre siesulu Mohi (mongoli 1241) si cea dela Mohacs (turcii 1526).

In urm'a celei dintaiu Ungari'a a prescristu trei comitate unguresci Austriei, si in urm'a celei de a dou'a Ungaria remane preda turciloru, iera dupa aceea teatrulu unoru resbele interne pentru corón'a Ungariei, intre Zapoli'a si Ferdinandu I, iera Transilvani'a cu partile anesse din Ungari'a (1571) se secerne pentru sine si formeza unu principatu autonomu.

Aru cugeta cine-va ca ori-ce natiune, ce are sa treca prin atatea scole; carea avu sa invetie din pierderea independintiei sele treptatu; carea avu sa fia partasia de pericolulu si sorcea acea trista,

de carea se facura partasie tote poporele menunte numai din acea cauza, caci elementulu dismembratoriu alu cuceririi le-a facutu sa nu se pota intruni in contra muhamedanismulu turcescu, — va inveti, si dupa incetarea pericolulu se va intrarma prin mijloce ce dau putere in contra altoru periculi ce aru pute sa mai amenintie. Dara nu a fostu asi.

Dupa ce s'a frantu puterea feudalismului au pasitu alta idea nefericita si adeca cea a magiarisarei. Dela 1700 incoce legilatiunea din Ungari'a cauta tote mijlocele nu numai de a-si insusi egemonia asupr'a celorlalte popore din Ungari'a, ci a le impune limb'a. In Transilvani'a se maturisa acesta idea cu multu mai inainte. Aici, dupa ce tier'a deveni autonoma (si tributaria inaltei porti si supusa inca altoru influentie, ce deschideau usi largi la atatea intrigi) se mai adause in legilatiunea ei pre langa cele trei natuni receperea confessiuniloru, incatu deca unu romanu, ca nobilu pute sa fia indreptatitu in afacerile statului pentru nobilitatea sea, era impededatu pentru religionea sea. Va sa dica era alternativa seu a renuntia la nobilime si a recade in o stare obscura seu a parasii religionea propria si a imbratiosia o religione, carea sa mantuia cui-va positiunea si beneficiile proveninde din nobilimea avula.

Nu le amintimu aceste aici pentru ca sa invinumu numai si numai pre magiarii seu pre altu cineva de stricaciunea, carea s'au adusu natiunei romane, ci numai pentru evidentia nisuirei continue in un'a seu alta idea, carea vatema si drepturile si simturiile cele mai sacre ale omenimei.

Ratacirea crescea, cu catu inainta tempulu si in Ungari'a si in Transilvani'a. Culminatiunea aceste ignorari a dreptului si-a resbunatu crancenu, asupr'a natiunei magiare in 1848/9.

Noi amu indrasni categoricu a dice ca magiarisarea s'a frantu in anulu 1848/9 si magiarismulu a datu proba ca elu singuru si pre terenulu acest'a e in stare a suferi loviri ca cele care le-au suferitu pre terenulu lupteloru cu barbarii (mongoli si turci). Glori'a, dupa care tinde man'a in numele suprematiei si „libertatiei“ pentru magiarisare, a respunsu pana acum numai cu caderi si deceptiuni amare.

Tota lumea accepta de nou, ca trecutul va fi servitu de invetiatura magiariloru si ca ei si voru incepe a cunoce puterile, voru vede, ca ale loru nu suntu de ajunsu spre a pute intreprinde si termina ce-va afara de a aduce nenorociri si preste sine si preste cei ce se afla in apropierea loru.

In 1860 resuna depe tronulu imperatescu din Vien'a provocarea la conlucrarea poporeloru pentru fericirea loru. — Astadi traimu deja in a dou'a jumetate a anului 1867 si nu vedemu decatu pretensiuni, caroru li s'a si facutu concessiuni neastepate, dara pre langa cari se pare ca la deslegarea cestiuniloru celor vitali ubii magiarii totu mai voru ca natiunea loru sa aiba partea leului.

Amu avutu ocaziune a cunoce barbat din natiunea magiara, cari precepu situatiunea si cunoscu care este vindecarea reului ce ne amenintia in comunu dinafara. Trebuie insa sa marturisimu, ca nu scimu ce sa dicemu, candu judecamu opiniunile si dupa aceea faptele aceloru barbat. Noi voimu sa dicemu, ca acele suntu sincere si ele nu potu resbi fatia cu impetuositatea fanatica a multimei. Decatu tocm'a acesta dinurma aru da poporulu magiaru unu testimoniu de mai putina inteligentia politica, si a incredintia egemonia mai multoru popore uni poporu, ce nu vrea sa asculte fara de acci'a, cari urmaza pasiuniloru unui poporu crescutu desmerdatu, — aru fi unu pericolu pentru sine, pentru poporele celelalte, unu pericolu pentru missiunea carea le e acestoru popore incredintia.

Ungurii trebuie dara sa o rupa cu trecutul loru incatu se atinge de suprematia celorlalte nationalitati, sa asculte vocea egalitatiei si sa nu se rusineze de ea, pentruca e unu ce frumosu a nu se radica cu ambitiunea preste deapropo se; e unu ce folositoriu, ba imperiosu de tempu care nu face concessiuni, ci sdobesce fara mila pre cei ce nepregatiti stau in calea lei.

Deca celelalte natuni se lupta cu sine si resemneza dela multe pretensiuni ce aru putea sa le aiba si ele, pentru ca sa corespunda recerinteloru tempului, cari suntu: infratirea poporeloru si prosperarea materiala si intelectuala, trebuie sa resemne si magiarii din pretensiunile loru pre interesate, mai alesu acum candu li se da atatea ocaziuni, acolo unde au de a face de dreptulu cu poporulu — la alegeri. De alta parte sa se lase de fantasmagorii nalucitorie cari potu sterni ura reciproca — adeca: de a vede sub tota umbr'a cate unu emisariu.

Eveneminte politice.

Sabiu, 19 Iuliu

In intrulu tieri decurgu alegerile oficialiloru in comitate, scaunele secuesci, in cetati si orasile ungaro-secuesci. De mai multe parti audimu esprimendu-se numai nemultiamirea asupr'a rezultatulu alegeriloru si dora pentru prima data chiaru si din partea inteligentiei magiare. Si acest'a nu ca in comitatulu Zarandului unde, fiindca se alesera in unu comitatu romanu, in cea mai mare parte romani, se aflara ore-cari malcontenti magiarii, de buciunare asuprire si majorisare din partea romaniloru, ci pentruca majoritatile magiare in unele locuri abusara de dreptulu celu mai sacru si luara de mesura la alegeri numai si numai colorea de partida politica, ignorandu capacitatea si destertitatea chiaru si in connationalii sei.

In Comitatu Clusului romanii au datu unu memorandu la protocolu, carele fu interpretatu de Lad. Vajda. Romanii si esprima parerea de reu, caci in pr. in. rescriptu, prin carele conclusele dietei sabiene se pune afara de valore s'a cassatu si inarticularea natiunei romane. Cu tote aceste romanii voru continua a remane in neclatita credintia catre monarcu si suntu convinsi ca natiunea magiara preste curendu va apretiu mai multu amicitia natiunei romane, cu catu se va convinge (natiunea magiara) mai tare, ca aceste doue insule de popore, in mijloculu elementeloru straine ce le incungiura, numai atunci potu spera in unu venitoriu siguru, candu ele in aliantia comuna voru pasi contra a versariloru comuni.

Cu asta ocaziune amintimu si de o propunere din partea romaniloru din comitatulu Solnocului interiore, cari ceru ca comitetulu comitatensu sa-si esprime in o reprezentatiune parerea de reu ca In. Regimu a scosu din valore si articuliu privitoru la natiunea romana din 1863/4 si ca deslegarea cestiunei de statu a Transilvaniei catre Ungari'a sa se relege la o dieta tinenda in Transilvani'a. — Detatiurile despre cele intemperate preste totu in memoratele comitate, dupa cum se descriu in foi, testetza de o purtare brava si energica dara totu odata si impacabila din partea romaniloru. Aru fi de doritu ca si magiarii sa intielega odata adeverat'a loru chiamare si pusetiune.

Senatulu imperialu a capetatu ferii mai de o septimana incoce. Preste vre-o patru dile delegatiunile de ambe partile imperiului se voru aduna. Cesttunea cea mai grea ce se va desbate aici e cuot'a de care amintisemu ce-va mai pre largu in nrulu trecut. Acum mai adaugemu scirea ce cursetza de vre-o cate-va dile. Se dice ca Ungari'a va determina percentele ce are de cugetu a le lua asupra-si si va cautu ca sa nu primisca atat'a incatu sa supuna tier'a la sarcini prea grele. Partea de dincolo de Lail'a inca cugeta sa faca totu asi.

de sine ca atunci trebuie sa remana o diferenta, unu restu. Ce sa se faca cu acest'a? Se siop-tesce, mai departe in privinta acest'a, ca restulu a-acest'a, fiindu ca nu se afla cine sa-lu platésca sa se stérge prin o reducere de camete. Scirea acé-st'a o aduce „Mähr Corr.“ fóia sub influinta lui Giskra, presedinte alu casei deputatiloru din sena-tulu imperialu.

In Croati'a mergu lucrurile, dupa cum le in-fatsiéza diuarele totu cátra mai seriosu. Institute curatu literarie se oprescu in activitatea lor. Chiaru si diuare dualistice ca „N. Fr. Pr.“ suntu ingrigite de reesit'a cu politic'a regimulu observata asolo.

Intre Fr a n c i ' a si P r u s s i ' a se pare ca conflictulu ia forme totu mai pipaibile. Cá semnu prevestitoriu de unu rebelu se inséмна de d'ua-rística cris'a ministeriala in Parisu si construirea duoru castre la Lille si Besancon.

In I t a l i ' a partid'a actiunei crede ca a ve-nitu monumentulu a pune mán'a pre Rom'a si a face capetu domniei papále cá domnu pamenténu.

In S p a n i ' a revolutiunea curge, fára a se puté sugrumá.— Asemenea in Cret'a si Bulgari'a.

Onorata Redactiune! Binevoiesce a primí in pre-tiut'a fóia „Telegrafulu Romanu“ unu articulu, pe responsabilitatea mea:

Motto:

„Perirea ta din tine Israele!“

Precum potu vedé onorati cetitori din motto, susu amintitu, nimicu imbucuratori nu ve potu impartasi, ci unu lucru tristu, care s'au repetitu inca si pe airea intre Romani, scene de jositórie pen-tru natiunea romána cu ocaziunea alegeriloru de am-ploiatu in Comitatu Alb'a superióra decurse in 24, 25, 26 si 27 a l. c. din partea unoru nepri-ceputi si unoru priceputi, in sa egoisti si slabi la sufletu. Eu voiú lasá, cá fapt'a se vorbésca des-tulu de chiaru en'randu pre scurtu tóta alegerea.

Comitele supremu Láday Augustu, de vitiá Ro-mánu, au conchiamatu pe membrii ordinari si ono-rari pe 24, la consvátuire, despre modalitatea ale-gerei respective candidarea am-ploiatiloru, pe 25, in-se la alegerea lor, dara pre 24 numai trei Románi, intre cari si D. Administratoru protop. Ghieja din Hasifalau, Unguri inse la vr'o 50, si in fati'a ace-stei majoritati absolute au inceputu Comitele Su-premu a-si dá celu mai scumpu dreptu din má-na, dreptulu de candidare, dicendu, ca voiesce a fa-ce candidarea in contielegere cu Comitétulu comi-tatensu, cá sa pasiesca mai siguru si mána in má-na cu Comitétulu, si au concesu, cá sa se stato-résca acelu principiu infernalu, ca numai ómeni din Comitétulu acest'a si posesionati potu fi candidati, prin care principiu fura Románi apti la oficiu cu frumosu eliminati din candidatiune din partea Ma-giariloru si cu ajutorulu Comitétulu supremu, pen-truca Románi cu pracsá si censuri nu au fostu nici unulu din Comitétulu acest'a, cari aru fi potutu fi candidatu la posturile cardinale in deosebi celea de justitia, dintr'alte inse erau destoi. D. Administra-toru destulu protestá in contr'a acestui principiu spunendu-le fratiloru magiari, ca, déca vreau sa fia ei toleranti fatia cu Románi si déca vreau cá sa impace spiritele neodichnite ale Romániloru — prin redicarea la valóre a principiuului de egala in-dreptatire, atuncea se primésca, fiindca din Comi-tétulu acest'a n'avemu juristi absoluti cualificati la tóte posturile de justitia, — si straini din alte Co-mitate, pen-truca suntemu toti fii a unei si aceleaa-si patrie; de acést'a parere au fostu si Grf. Haller Iosef si putini alti Unguri, dara s'au redicatu unu Kóntzei dela Pagaiasia, care spumá din gura, cá se capete si elu parte din léf'a am-ploiatiloru, si au strigatu cu voce iritata si iritatóre, ca, déca Ro-manii n'au individi cualificati din Comitétulu acest'a, atuncea lor nu le trebuie din altu Comitétu, si de o camu-data se fia Románi indestuliti cu am-ploiatii magiari, pána se voru cualificá si Románi pe aici, si in urm'a acestei pareri s'au alaturatu ma-joritatea precumpanitóre a magiariloru la principiu-ulu de posesiune; s'au alesu apoi o comisiune de 12 membrii sub presidiulu Comitétulu supremu, cari se compuna candidatiunea pe bas'a susu atinsului principiu si se o astérna inaintea adunárei in 25 a l. c. spre aprobarea Comitétulu legale, pen-truca a-aceea adunare a fostu numai preliminarie si privata.

In 25, s'au deschisu siedinti'a Comitétulu, la care se infatiosiará Románi intr'unu numeru fru-mos de vre-o 40 membri in ordinea cea mai buna in fruntea lor preotii, inea si D. protopopu Boiu din Sighisóia si d. Iosifu Siolutiu Vice-comite

ca membrii onorari alu susatinsului Comitétu au o-noratu adunarea cu present'a lor; conducatoriulu si vorbitoriulu Romániloru au fostu D. Administratoru. Dupa multe desbateri despre un'a adresa la Maje-státile Sele si la Ministeriulu magiaru, la care des-bateri numai magiari participara vorbindu intre al-te Grf. Bethlen Gáboru jun. unu ce neauditu, ca Majestatea Sca Regele trebuie sa multiamésca ma-giariloru, si nu magiarii Maj. Sele, ca s'au potutu incoroná cá Rege, s'au alesu o comisiune spre e-laborarea acelei adrese si apoi s'au pasitu la scru-tarea celoru candidati de comisiunea de 12. Cándu se ceti numele dlui Siolutiu cá candidat de jude supremu la oficiolatu, se escá murmuru si nepla-cere, contradicere, ca nu este posesionatu, altii ca este si atuncea iarasi Kóntzei si Csongradi, in mána cu unu batiu de pecurariu, au reflectatu, ca n'are si se nu socotésca Romani, ca acestu Comitatu e dóra acelu cuibu séu unghiu, unde cáti toti Romani am-ploiatu sa ocupe posturi, déca nu potu inchiepe intr'alte Comitete, dlui Adm. le-au spusu, ca sa se lase de principiu acél'a de posesiune, cá se póta inchiepe pen-tru bunaintielegere si Romani in oficiu, dara magiarii n'au vrutu sa-lu bage in séma si au statu pe lángá principiuulu de posesiune, ma inea Gráfu Bethlen Gáboru jun. au scapatu din gura acelea cu-vinte vatamatóre: menjenek Oláhországbon adeca duceti-ve in „Tier'a romanésca“, — nu au vrutu se iéie in consideratiune pe Románi, de-si s'au redi-catu D. Láday Stefanu Judele procesuale, fratele Comitétulu supremu, si in cuvinte petrundiatóre si de-stulu de calduróse le-au spusu fratiloru magiari, ca se faca dreptate si sa nu iéie in consideratiu-ne posesiunea, pen-truca mositi'a cea putna, ce au avut'o parintii Romani, au chieltoit'o cu incetu pen-tru crescerea fiiloru la scolile cele multe si scumpe, incátu nu li-au remasu nimic'a alt'a, decátu copii abso-iuti de studie, si acestor'a voescu fratii magiari ale luá laca si oficiulu, pen-tru care s'au cualificatu?!, pen-tru ca mai departe in instructiune, de-si se face provocare la art. I din 1791, carele numai despre nobili posesionati vorbesce, acum'a in sa suntu si alti posesionati, nu este nici o pomenire de pose-siune la candidarea séu castigarea unui postu din vre-unu Comitatu, ci numai de cualificatiunea, ca-racterulu nepatatu si studii séu pracsá — de-si Grf. Haller Iosef au spusu, ca se nu fia magiarii asiá scrupulosi si sa nu eschida pre románi prin principiuulu acél'a dela oficiu, ci sa fia mai drepti, si sa primésca románi si din alte comitate in candidatiune, pen-tru ca posesiunea romániloru jace in sciénti'a, carea si-au castigat'o ei prin studii si o pórtá acum in capu; — totusi prin aclama-tiune s'au stersu D. Siolutiu, de-si e membru ono-rariu alu Comit. din list'a candidatiloru; — apoi s'au primitu Ioane Dum'a care e casatoritu de eu-rendu in comitatu, dara si are posesiune in can-didatiune de vice-comite, candu in sa au venitu nu-mele Asesorulu Alecsiu Onitiu, jude censuratu si cu pracsá in cause judiciarie, si posesionatu in Co-mitétulu acest'a, atuncea se escá disput'a cea mai mare, pen-tru ca unii magiari vreau a primí in can-didatiune, altii nu, pen-tru ca-i numai de acum'a po-sessionatu si inca unu Csongradi din Sieic'a-mare s'au cutezatu a observá si aceea, ca cine scie pre ce cale s'au castigatu acelu contractu, cu care s'au legitimatu Onitiu inaintea Comitétulu, si asiá dara nu se póte primí Onitiu in candidatiune, de abiá disera vre-o cáti-va magiari de lángá més'a cea verde, unde se imbuldiau in giurulu Comitétulu su-premu atátu votanti cáti si nevotanti, cá candu aru fi fostu tergu, ca se nu primésca in candidatiune, Comitele supremu grábi indata ai sterge numele lui Onitiu a fara asemenea si alu lui Perti'a Dumitru, concipistu si juristu absolutu cu esamenu de statu si cu pracsá judiciaria, de-si románi intr'unu glasu protestara in contr'a acestei proceduri, prin carea se eliminau Románi cualificati din candidatiune cu ajutorulu Comitétulu supremu de vitiá romána. Pre urma au venitu numele lui Muntiu Simionu, Can-celistu, juristu absolutu si cu pracsá, care, de-si nu e posesionatu in Comitétulu acest'a, dara insu-ratu in Hedhigu, s'au primitu cá uniculu candidat de Asesoru románu. Amu sa observédu inea si aceea, ca candu au venitu numele unui Kelemenu vice-notariu in candidatiune inaintea, atunci unu Kas-sai au redicatu cuventu pen-tru elu, ca Kelemen e po-sessionatu in Hasifalau, dara, de-si au contradisu D. Administratoru la aceea, ca aru avea posesiune acolo, totusi i-lu primí Comitele supremu in can-didatiune. — De jude procesuale numai unu románu si adeca fratele Comitétulu supremu. Prin urmare románi avura in candidatiune la 26 posturi cardi-

nale, de am-ploiatu numai trei candidati.

Indignati de acésta purtare atátu a magiari-lor, cáti si a Comitétulu supremu, pre carele va cadea tóta responsabilitatea unei atari alegeri, la care au concesu, cá románi cualificati sa fia elu-dati din candidatiune, si la care au lasatu, cá ro-máni sa fia prada magiariloru si in deosebi unei partide periculóse ale lor, románi au insinuatu prin graiulu dlui Administratoru Ghieja'a protestu solemn in contr'a candidárei rezervandu-si a-lu compune in scrisu pána in diu'a urmatóre.

Románi se adunara si compusera protestu cu ajutorulu intelegintiei de aici, in deosebi a Dlui Rusu Asesoru si Siolutiu vice-comite etc., care pro-testu se si predá in diu'a urmatóre Comitétulu comi-tatense. Cuprinsulu acelu protestu e ca románi nu suntu multiamiti cu candidarea, pen-tru ca aceea s'au fácutu in contr'a instructiunei, de óre-ce in-structiunea postesce individi cualificati si cu caract-eru nepatatu, si nu si cu posesiune, instructiunea ii da dreptu Comitétulu supremu a-si alegé candi-dati de acé'a, cari suntu apti in intielesulu instruc-tiunei, Comitele supremu in sa si-au datu dreptulu din mána, cá vre-o cáti-va magiari interesati cari tremurau dupa platuti'a am-ploiatiloru, sa scóta apoi pre románi afara din candidatiune; la deciderea in-trebárei acelei'a, ca óre trebuie sa fia posesionatu candidatul, nu s'au intrebuintiatu nici o votisare, ci numai strigarea a mai multoru magiari cu „he-lyes“ séu „nem helyes“ au fostu decisiva pen-tru Comitele supremu spre a primí pre cine-va in can-didatiune, dara strigarea romániloru nu s'au luat in consideratiune. Mai departe s'au spusu in pro-testulu, ca Comitele supremu n'au avutu dreptu a sterge pre D. Siolutiu cá membru onorariu a Co-mitétulu, si pre Alecsiu Onitiu cá posesionatu din list'a candidatiloru. — Mai in urma s'au amintitu in protestu si aceea ca trist'a dovéda a tolerantie magiare, ca acelu conte Bethlen Gáboru, pre carelo románi prin ajutorulu Cancelistulu Perti'a spre a face placere Dlui Comite supremu Augustu Láday i-lu alesera de deputatu, promitiendu romániloru e-gal'a indreptátire, au indrumatu pre románi a-si cau-tá posturi in tier'a romanésca! (Auditi fratiloru, ca noi nici tolerati nu mai suntemu aici ci trebuie sa mergemu in tier'a romanésca! acést'a e dreptatea proclamata de ministeriu? asiá se asculta legile si ordinatiunile cele mai inalte?) — Protestulu se subscrise de cei competenti; numele Dlui Siolutiu in sa nu-lu vedurámu, bagu séma au socolitu a fi bine a nu-lu subscrie, cá sa nu-si pérda seraculu pánea de tóte dilele, ma ce e mai multu cá mem-bru onorariu au avutu dreptu de a vorbi si in adu-narea si a aperá caus'a natiunala atacata dintr'atá-tea párti de magiari, si de Comitele supremu lassata in numele Domnulu, dara au tácutu cá pescele, a-semenea D. Protopopu Boiu nu sciú din ce inte-resu au tácutu cá pescele, au dóra din acea causa, ca pen-tru multiamita ca pre conti Haller i-au scapatu densulu de sub furci in 1848 acum'a ei nu aperara pre románi candidati? — apoi me rogu, cum póte reusi caus'a natiunala, candu cei competenti nu-si apera natiunea lor cu atátea atacuri nedrepte!

Uitasemu a amintí, ca in protestu s'a disu si aceea, cá dechiarandu románi acésta candidare de ilegalá nu voru luá parte activa la decurgend'a a-legere.

Pre lángá tóte, ca cu totii ne-amu intielesu, ca la o atare alegere sa nu luámu parte si toti cari in catráu sa mérga a casa, pre lángá tóte, ca s'au dechiaratu omu de nimic'a acél'a, care va luá parte, totusi s'au aflatu ómeni de acé'a intre románi, cari au stricatu acésta frumósa solidaritate, si in locu sa tramita pre ómeni a casa i-au retinutu si i-au con-dusu la alegere, precum au fácutu Cancelistulu Far-casiu; judele procesuale Láday si preotulu gr. or. Cioflecu cu d. Chioreanu din Hedvigu numai si numai pen-tru aceea, cá sa póta reusi cei trei candidati ro-máni, de-si li s'au spusu alegatoriloru, ca magiarii pre Dum'a Ioann nu-lu voru alegé de vice-spanu, dara pre Muntiu si pre Láday ii voru alegé de ce au fostu candidati si fára ajutorulu romániloru, pen-tru cá sa scóta ochii romániloru cu vre-o doi am-ploiatu románi, precum facura sasii cu alu 13-lea senatoru in Sabiu; si asiá s'au si intemplatu ca Muntiu se alese de asesoru, Láday Stefanu in sa de jude procesuale, de-si e frate-seu Comite supremu totu in acelasu Comitatu. — Cumu audu multi ro-máni alegatori fura corupti si prin beuturi si bani spre a luá parte la alegere si spre a dá voturile candidatiloru magiari, acést'a e solidaritatea romána? prin ómeni de acé'a sa reese caus'a natiunala? si inea sedusi de románi intelegenti? —

Eata list'a candidatilor :

La oficiolatu :

Grf Haller Ferencz, jude primariu. Bartta Lajos v-comite. Köntzey Károly v-comite. Apáti Péter notariu primariu. Tompa László vice-notariu. Kovács László archivariu. Pocza Gyula, Csiki Iozsef. Mihály Pali, Maurer Gábor, Cseh Sándor, Ládai István, Motok Ferencz, Csongrádi Mihály, Jozsa László, László Ede.

La judecatoria :

Elekes Gál presiedinte. Asesori : Csisér Albert, Gibjin Lajos, Köntzei Ferencz, Babos Gyuri. Muntiu Simionu, si Mihály Károly, V-notariu Kelemen György, protofiscalu Szabaszlai Károly V-fiscalu, si unu locu de Asesoru au remasu golu, pentru ca alegere Elekes Pál au capetatu majoritate de voturi si cá asesoru, asemenea Gilyen Lajos si cá vice-fiscalu. Déca se va luá in consideratiune proportiunea populatiunii acestui Comitat, de-si celu mai seracu de inteligentia, adeca románi la-50,000, magiari 10,000, si sasi vre-o 4-5000, atunci ve puteti face o idee despre proportiunea cea maiestrita a susu atinsiloru amploiat. — De pre aiea au fostu destui románi de candidatu, daru românulu Comite supremu dându-si dreptulu de candidare in mân'a magiariloru si concediendu principiulu de posesiune, despre care altmintrenea nu e vorba in instructiune. Acum'a totu omulu i-si póte pune intrebarea simpla, ca óre de ce au procesu asiá precum au procesu D. Ládai Comite supremu ? si ispitindu eu dupa cauza, amu aflatu din fonte sigura, ca infruntatu fiindu de mai marele seu pentru nisce frecári personale avute intre densulu si Grf. Haller Ferencz si denuntiatu fiindu, ca voiesce a face comitatu romanescu din acést'a etc., de alta parte de frica, cá sa nu-si pérda postulu seu prin intrigele unoru magnati magiari, au trebuitu sa candideze cátu de putini románi, ma inca si pre fratele seu s'au maniatu, ca de ce au vorbitu in numele romániloru, ma inca nici pre D. Administratoru Ghieaj'a, carele au vrutu sa vorbésca in diu'a din urma a alegerei in interesulu romániloru l'au opritu a vorbi cu „taci!“

Ce-va in sa despre persónele alese: Grf Haller Ferencz e acelu omu, carele au cutesatu pre Comite supremu a-lu denuntia intre altele asiá: (vedí alaturat'a tidula), fára cá Comite supremu sa-si íee satisfactiunea legala, — carele au denuntiatu pre unu Asesoru românulu la Guvernulu pentru abusu cu potestatea oficiósa, care in sa dupa acte este dovedita de calumnia si pentru carea Asesorulu au cerntu introducerea cercetárei; eu cu dreptu intrebú, ce va fi de Comitatulu acel'a, unde o atare persóna figuréza ea jude supremu? asemenea Tompa László sta sub cercetare pentru abusu cu potestatea oficiósa si totusi s'au alesu de amploiatu, asemenea despre Ede László se vorbesce, ca D. Iohn mai demultu l'au aretatu la Guvernulu pentru prapadirea de bani diferiti si o fata tulere. —

D . . . t . . .

„Romanulu“ face la o depesie primita despre arestarea d. Candiano urmatórele reflexiuni:

„Publicandu acést'a depesie ne implinimú doue datorii. Un'a, a face cunoscutu faptulu dlui ministru alu afaceriloru straine, spre a reclamá contra unei arestári atátu de ilegale, déca in adeveru s'a făcutu precum díce depesi'a de mai susu, pre unu pretestu atátu de neadeveratu cátu este si absurdu. Sa engete ministeriulu magiaru la ce se spune candu vomu adoptá si noi cá represalii, asemenea preteste.

A dou'a este a spune din nou magiariloru, ca românii de aci n'au făcutu, nu facu si nu voru face propaganda in Romani'a de preste Carpati. N'au făcutu nu facu si nu voru face, cáci, multamita ceriului, n'amu fostu bantuiti de hóla barbara, si din tóte puncturile de vedere ucidentóre, a concistelor. Románii au avutu inteligentia politica a nu lucrá nici chiaru pentru cele mai legitime aneesiuni.

Tempulu concistelor a trecutú, si candu unu guvernulu seu o natiune lucréza pentru ideile ce suntú trecute, putrede, ei sciu ca acea lucrare va produse de siguru peirea acelu guvernulu si chiaru a acelei natiuni.

Ei sciu ca ide'a cea nóua, ide'a cea domnitóre si puterica este reconstituirea natiunitátilorú; si sciu asemenea ca acea reconstituire pentru a fi buna si tare, nu trebuie sa se faca cu sabi'a si si nici chiaru prin emisari si prin propagante inlortonchiate.

Candu este o adeverata afinitate intre doue corpuri, candu este o atraptiune naturala. acea putere este atátu de mare incátu de sinesi, prin ea insasi, va invinge obstacolele, si moleculele corpului se voru cautá singure unele pre altele, se voru atrage si se voru lipi intre ele, conformu legiloru naturei; candu in sa, prin felurite transformári s'a perdutu deplin'a afinitate, atunci incercárele voru fi de prisosu si chiaru o lipire silnica nu va mai puté face decátu o constituire de molecule prin justapositioni, ce se voru redeparti la cea dintáiu lovire. Urmandu dara fára desoveire, cu credintia si cu inteligentia legile naturei, Románii din Principatele-Unite, n'au trebuita a se ocupá decátu de desvoltarea lorú morala si materiale, si nu voru suscitá veciniloru lorú nici celu mai micu neajunsu.

Déca magiarii au isbutitu a face pe croati, pe serbi, pe románi, a se lipi de densii, a se contopi cu densii, séu a se confederá si a trái in armonia si fratia, noi n'avemu nimicu a díce ba inca le vomu postú in sinceritate cea mai mare propasire, si vomu cautá ale aretá, in ori ce ocaziune, si a le aretá prin fapte cea mai deplina fratia. Au trecutú tempii in cari pentru cá un'a natiune sa prospere trebuia se fia mare prin numerula ei. Natiunile devinu mari acum prin cultur'a morale si materiale si prin valórea idealului lorú, si la aceea marire adeverata aspira românii din Principatele-Unite, aceea marire o urmarescu si la aceea marire suntemu sicuri ca in curendu voru ajunge. Fia dara linisciti, vecini nostri magiari, si créda, ea in viitoriu ca si in trecutu neci umbra macaru a unui neajunsu nu le va veni dela noi. Si déca nu punu temeiú neci pe dovedile morale ce le puseramu in vedere, déca idealulu lorú, ce este acel'a alu tempiloru barbari, i oprescu de a intielege pe alu nostru, apoi le vomu dá un'a alt'a dovada ce suntú in stare s'o intielega. Ei bine, le vomu díce: chiaru de n'amu fi petrunsi de ideile cele nóua, chiaru de a mai urmari, om ne presupuneti, judecandu-ne dupa voi, unu intr'unire silnica, chiaru asiá n'amu avé trebuita de emisari si de propagante; cáci unde putemu gasi emisari si propagantisti mai buni decátu voi, decátu procederile vóstre in privint'a Croatiloru, a Serbiloru si mai cu séma a Romániloru? Nicaire; si déca putemu avé vre-o temere, apoi ea este aceea, ca loviti atát'a de tare incátu radicati pre inte furtuna in contra vóstrá si mai cu séma in contra Austriei, care se pune prin voi in nóue pericole, si asuprá caror'a noi ne silimú necontenitu sa-i stragemu atentia.

Missiunea magiariloru si a romániloru in cestiunea orientale.

Acest'a este titulu unei brosiure de 22 pagine, esita in dícele acestea din tipografi'a la Iosifu Kertész, librari'a lui Eggenberger, in Pest'a, scrisa de unu anonimu. Facemu cunoscuta acést'a brosiura onoratului publicu, in urmatórele:

Autoriulu incepe spunendu, ca anulu reinvierii constitutiunii magiare 1867, numai asiá va deveni funtele unui venitoriu f-ricé pentru magiari, déca ei esaminandu bine relatiunile politice, delaturandu tóte interesele individuali posite de egoismu, vanitate si pofta de gloria si de domnia, si voru consacrá tóte stáruintiele pentru venitoriu natiunii si a patriei lorú.

Spune apoi, ca dupa cum stau relatiunile de fatia ale Europei, nu este tempu de pierdutu, si ca spiritulu seculului demanda, ca luandu stégulu in mán'a, sa coprinda astfelu de pusetiune, incátu Europ'a, fára de nici o temere sa le póta incredintia (magiariloru) rolulu de mentoru pentru tiner'a libertate ce este a se eluptá in oriente.

Amintesce ca inimici gigantici amenintia nu numai natiunea lorú ci in genere libertatea si civilizatiunea Europei, si ca in aperare li se vine magiariloru unu rol de conducatoriu, din care cauza e de lipsa cá sa grabésca a-si cunosce chiamarea si a-si lamuri parerile, — cá cátu mai curendu sa se póta aliá cu acele elemente, a carorú intesese mai sante chiaru asiá pretindu sa tina cu ei, precum pretindu cá sa nu le ignoreze ei pre acelea.

Trecendu apoi la sourile de popóre intre cari se afla magiarii, autoriulu constatéza ca ei se afla intre trei semintie gigantice: cea slava, cea germana si cea latina, si dupa ce aratá ca atátu cea slava cátu si cea germana voindu a exercéza o suprematia asuprá Europei intregi, un'a

este mai periculósa decátu cealalta pentru magiari, continua astfelu:

„Aliatulu naturalu alu magiariloru este soiulu latinu. Atátu germanii cátu si rusii nu vedu in natiunea magiara decátu o pedeca pentru scopurile lorú, iéra latinii vedu in ea celu mai puternicu muru aperatoriu alu puterei si alu autoritátilorú lorú. Cei dintáiu au neaperata trebuinta, ca pentru ajungerea scopuriloru lorú, sa-si aservésca pre magiari; iéra interesulu latiniloru pretinde ca Ungari'a sa fia cátu mai libera si cátu mai puternica.

„In momentulu, in care germanii seu rusii si-au ajunsu scopulu, puterea latiniloru este fránta, si influintia lorú in Europ'a restrinsa la minimum, si cu acést'a si libertatea aru fi pentru seculi ingropata in partea nóstra de lume. Pentru a impedece acést'a, latinii trebuie sa spriginésca acele elemente, pentru cari inca e cestiune de viétia nimicirea preponderantiei de putere, atátu a nemtiului cátu si a rusului.

„Ca aici, strimtorati intre germani si slavi, si pre lánga spriginirea vitiiloru latine cari-su mai de parte, singuri n'amu fi in stare a ne pastrá independentia pre mai lungu tempu, este afara de tóta indoie'l'a; si asiá trebuie sa ne intórcemu atentia, la acelu elementu vecinu, alu carui interesu este identicu cu alu nostru, si pentru care nu póte fi nimic'a mai de doritu, decátu cá sa afle in noi unu aliatu sinceru si puternicu; trebuie sa ne intórcemu atentia la aliatulu, care si fiinduca e de acela si soi cu latinii inca póte contá la spriginirea lorú (latiniloru).

„Acestu elementu lu aflámu in vecinii nostri románi, intielegendu aici intréga natiunea, atátu pre locuitorii Principatelorú, cátu si pre cei ai Bucovinei si ai Besarabiei.

„Déca privimú la partea resaríténa a Europei, este cu neputintia a nu observá particular'a situatiune e natiunii magiare si a celei románe. Aceste doue natiuni se infigu cá o secure ascutita in corpulu soiului slavu impartindu-lu in partea russa de média-nópte si in partea greco-slava de amédia-di.

Slavii de amédia-di, cari aru vrea sa se scóta cu ori-ce pretu de sub apesarea semilune, deocamdata nu aflá alta cale pentru acestu scopu, decátu a se aruncá sub aripele puterniculu Czarú rusescu si in intiesulu panslavismului a se uni cu slavii dela média-nópte.

„Austri'a, a cárei situatiune o cunoscemu si o scimú, dela Sadowa, putina sperare ne lasá in privint'a venitoriu ei; si cu cátu se va slabi Austri'a mai tare, cu atát'a se incuragéza mai tare slavii de amédia-di pentru a atacá cu celu mai mare prospectu de reesire domniea turcésca, care dela puterea cea mai de aprópe interesata, dela Austri'a n'aru puté capetá nici unu ajutoriu. Impartirea Austriei aru luá-o asuprá-si Czarulu rusescu costandu-i acést'a putina ostenéla, si asiá unirea slaviloru, de média-nópte cu cei de média-di s'aru indepliní preste cadavrulu natiunii magiare si a celei románe.

„Pána candu slavii de média-di si-asiéda sperarea de libertate in ide'a panslavismului, pána atunci noi magiarii si românii suntemu continuu in pericolu; de aceea este chiamarea acestorú doue natiuni cá ífenédu strinsu laolalta, sa nimicésca aceste tendintie de unire a slaviloru.

„Lupt'a intre vitiile natiunii slave póta in sinulu seu celu mai mare periculu atátu pentru magiari cátu si pentru románi, incátu Czarulu si-aru trece ostile menite spre subjugarea slaviloru de amédia-di totu prin tierile nóstre, si asiá fiindu neincetatu espusi la inundarea natiuniloru barbare, atátu desvoltarea nóstra materiale cátu si cea spirituale aru fi nimicita.

Slavii de amédia di n'aru dorí nimic'a mai tare, decátu a se eliberá de sub domniea turcésca fára de influintia rusésca, si ei aru fi cei mai buni amici si cei mai credinciosi spriginitori ai acelorú natiuni, cari le-aru apera neependentia lorú contra puterei rusesci.

„Cumca acést'a parere a mea e fundata, adeveresce politic'a lui Bismark, alu carui scopu este a dimic'a pre Austri'a, a estinde puterea nemtiésca pána la marea négra si prin acést'a íaiendu panslavismulu in dóue, a ajutá slaviloru sa-si ajunga independentia eludendu influintia rusésca. — Bismark nu fára de caus'a a făcutu pre Carolu de Hohenzollern se primésca tronulu Romániloru, din care si-a formatu

o stațiune de avangarda pentru germanismul ce înaintează spre resaritu.

Dupa acestea autorul vine la alu doilea pericol: la germanismu. Spune, ca intr'a-deveru nemtiul prin cultura sea e chiamatu a deprinde mare influentia asupra ungarilor si a românilor, dara, cine cunoste caracterul nemtiului, trebe sa scie si aceea ca elu nu se indestalesce cu estinderea culturei sale, ci unde si-o estinde acésta, totu odata cerca, numai se póta, sa-si estinda si puterea. Marturisesce, ca deca aru trebui sa a-léga, mai bucurosu si-ara supune grumadii jugului rusescu decâtu protectoratului nemtescu; apoi resume astfelu:

„Cu unu cuventu natiunea magiara si romana nu potu ascepta all'a nice dela nemti nice dela nemti nice dela rusu, decâtu persecutiuni si atentate indreptate contra libertatitiei si a nationalitatitiei loru, pentru a caroru incungurare, trebe sa lucrâmu din tote puterile intr'acolo, ca in tote impregiurârile sa le tinemu eparte dela noi, ce nu putemu ajunge altmintrea, decâtu deca cu trupu eu sufletu vomu tine la olalta.

Aliantia nostra, care aru fi celu mai mare triumfu alu civilizatiunii, alu epocii, n'aru remane fara spriginu, incatu, si deca vomu abstrage dela interesarea slaviloru de media-di, desvoltata mai susu, totu soiulu latinu aru spriginu cu garanti'a sa putererea nostra in radacinata in aliantia nostra.

„Napoleonu III. intona in tempurile din urma, de repetite ori necesitatea marimei Austriei, despre pusetiunea-i teritoriale de acum n'a vorbitu nemic'a. Acést'a nu trebe s'o trecemu cu vederea; pentruca Napoleonu a numitu acelu conceptu, care ia plutitu inaintea spiritului seu, dupa ce Austria in interesulu ecuilibrului Europei si implinesce detori'a cum si-o implinesce; — cu tote aceste declaratiunea Imperatului francesiloru pôte servi de mangaiare si impintenare mai alesu pentru acele natiuni, cari dupa soiulu si situatiunea loru geografica suntu chiamate a forma acelu statu care se sustina acelu ecuilibru.

„Intrebu acum asiâ dara, ca pentru formarea unui atare statu intermediatoru, a carui chiamare aru fi sa tina in siacu pre rusi si pre nemti, cari natiuniaru fi mai apte, decâtu magiarii si români, cari nu-su ruditi neci cu rusulu neci cu nemtiulu si cari si in privintia situatiunii loru geografice suntu mai bine asiediati?

„Ca, deocamdata, din motive usioru de inalesu, inca nu ne sta in putere a mijloci acésta aliantia fericita a acestoru doue natiuni, o scimu; — in sa credu ca si pâna atunci, pâna candu s'aru puté discutá pre fatia, detorintia fia-cârui adeveratu patriotu unguuru si românu este a lucrá intr'acolo, ca între aceste doue natiuni sa se formeze un'a relatiune amicabile, ca chiamarea imprumutata sa li se prefaca in convingere ca venindu in chiaru cu sine in privintia venitorului loru, in momentulu pericolului punendu umeru la umeru se póta primi cu arm'a fulgeratoria in mâna pre inimici contrari libertatitiei si nationalitatitiei loru.

„Voru intreba on, cetorii mei, ca in ce modu s'aru puté infintia o atare aliantia, pre candu acést'a pretinde precedentie, cari pre cale pacinica nu se potu ajunge?

Inainte de a raspunde la acésta intrebare, autorulu intreba, ca relatiunile de fatia ale Europei potu-se numi pace? si raspunde ca acést'a nu e pace, ci e lupt'a cea mai periculoasa, pentruca e secreta, care se intempla totu pre contra libertatitiei si a civilizatiunii. Apoi intreba mai departe astfelu: „cine aru fi cugetatu, ca se afla si între noi magiarii de acestoi'a, cari sub masc'a libertatitiei si a patriotismului staruescu dupa unu scopu, care pune in prospectu pentru unguri: sörtea nefericitei natiuni polone; cari voescu a aduce Ungaria sub domnirea unui Romanow, cautandu-si salvarea in protectiunea rusésca!! Acesti ómeni asiâ se sfatosiescu inaintea acelor'a pre cari voiescu a-i castigá pre sém'a loru: desemnatulu principe rusescu, indata ce si va pune piciorulu pe tronulu unguurescu va deveni cu trupu cu sufletu din crescutu pâna in talpi unguuru, si va aflá a fi in interesulu seu deca noi ungurii prin terrorisare vomu tine in corda pre celelalte nationalitatitide sub corón'a lui Stefanu.“

„Acést'a n'are lipsa de neci unu comentariu: pentruca natiunea, care numai pre calea protectiunii si prin terrorisarea altoru nationalitatitide cugeta ca si va ajunge independintia, a plecatu spre perire.

Apoi incheie:

„Pentruca spre scopulu aretatu mai nainte sa se póta infintia o aliantia între magiarii si romani, inainte de tote e necesariu, ca sa vada lips'a acéstei aliantie, ca judecandu impregiurârile fara de neci o preocupare se incete cu frecările nationali exercitate de elemente straine; si recunoscandu câtu de tare suntu avisati la spriginirea unui altui'a, sa staruiesca a se mantui cu totu pretiulu de profetii cei falsi; si ca staruintieloru indreptate spre acésta aliantia a loru sa deie atare expresiune publica nationala incatu puterile interesate se véda ca in aceea s'a pusu piér'a fundamentale la o atare putere, care se fia chiamata servi de bulevardu aperiatoriu pentru natiunile si libertatea Europei amenintate de rusi si de germani.

„Indata ce megariii si români voru dechiará in principiu acésta aliantia, Franci'a, puterniculu conducatoriu alu soiureloru latine, nu va intardiá a aduce pre tapetu in tota estensiunea cestiunea orientale care nu se pôte amená, mai multu, si a mijloci in totu modulu deslegarea ei.

„Analizarea mai pre largu a acestei deslegári, vomu impartasi-o in scurtu tempu, la momentulu aptu spre aceea; sirurile acestea deocamdata sa servesca numai de o admoniare atatu magiariiloru câtu si romaniloru, ca in istoria lumei li se va veni loru celu mai gloriosu locu, deca si voru cunoste bine missiunea, si nu se voru lasá a se conduce pre cale ratacita de aceia cari pentru inteso straine voiescu sa-i tina in totu modulu departe unulu de altulu.

„Libertatea si nedependintia Europei aterna dela deslegarea cestiunii orientale, iera dela deslegarea cestiunii orientale in folosulu séu in daun'a viitorului si civilizatiunii popóreloru cari staruiescu dupa libertate, aterna dela conduita natiunei magiare sia celei române.“

Principatele române unite.

Maria Sea Domnitorulu, dupa o lunga caleto-ria facuta in partea de peste Milcovu a terei, a sositu in capitala Luni la 10 cur., la óra 1 din nópte, in deplina sanetate, insotita de D. Ministru instructiunii publice si alu cultelor.

La capulu judetiului M. Sea fu intempinatu de D. prefectu respectivu si condusu pâna la bariera Mogosióei unde érá acceptatu de D. Prefectu alu politiei si de D. Comandantu alu divisiunii 1 teritoriale, cari l'au escortatu pâna la palatulu de véra (Cotroceni), unde a fostu primitu de DD. Ministri, de cas'a sa civila si militara, si de D. primaru cu consiliarii sei cari lu acceptau spre a-lu felicitá de bun'a venire.

M. Sea coborandu-se din trasura le multiamí, binevoindu a adressá fia-cârui a in parte cuvinte gratiöse.

Varietáti.

* Sultanulu turcescu a ajunsu in 27 Iuliu in Vien'a. La curtea drumului de feru fu primitu de M. S. Imperatulu si de archiduci.

* Prin unu emisu alu cancelariei aulice eroate se opresce ori-ce solemnitate afara de cea bisericésca, carea se va tine pentru cei caditi in 29 Iuliu 1848 si adeca: se opresce cantarea de poesii politice si purtarea de flamuri la cemetieriu.

* Altu emissariu. Din Abrudu se serie la „Hon“ ca adjunctulu de jude cercualu Lad. Aronu aru fi arestatu in 16 Iuliu pre unu Costescu tramisu de comitetulu daco-românu din Bucuresci, in asiâ numit'a „Romania transcarpatina“ adeca in Transilvania. Acelasi corespondinte scie de mai multi emisari de acestoi'a, cari speréza ca fara de exceptiune se voru prinde. — Dilele trecute endu in Turda pre dlu negutiatoriu Steriu din Brasiova dreptu de emisariu! —

* (Pressa.) Cetimu ca in curendu se voru redicá mesurile de pressa ce esistu in Transilvania si se va introduce si aici legea ce esista in Ungaria acum. Resiedintia juriloru va fi la M. Vasiarhely. Despre curtea de casatiune din Clusiu se dice ca se va contopi in colegiulu septemvirulu.

* Alegeri in cetatea Gherla: Primariu Gregoriu Simai; Capitanu alu cetátiei Samoilu Cor-

bulu *); v.-capitanu Ioachimu Gajzágó; senatori magistratuali: Christofu Gajzágó, Seoóoru Covrigu; notariu primariu Martinu Voitu; protocolistu si archivariu: Christofu Ostianu; fiscalu Nicolau Voitu; personalulu judecatorescu: jude primariu: Luc'a Bírány; asesori: Bogdan Corbulu, Davidu Corbulu, Christofu Szongott, Ioachimu Gopeia; secretariu: Georgu Duha; protocolistu si archivariu Christianu Túzes.

** (L o t r i) „Bihar“ spune ca in tñnturile Beiusiului suntu bande mari de lotri. Fric'a de acesti ómeni atát'a e de mare incatu multi nici nu dormu nóptea pe a casa.

*) Numele aceste române parte deformate in scrierile neromâne, precum Korbuly in locu de Corbulu, Kabdebo in locu de Capu de bou si apoi: Daibucate, Patrubani, Placintariu, Verzariu s. a. s. a. —; le póta armenii, cari le-au adusu cu sine din Moldavia, de unde au trecut in tier'a nostra.

Nr 1—1 Concursu.

In urm'a pensiunárei invetiatoriuului Catranu de pâna acum d'n comunitatea Jebelu a devenitu vacanta statiunea unui invetiatoriu suplinitoriu in acésta comunitate.

Cu acésta statiune suntu impreunate urmátorele emolumente anuale:

a) in bani gat'a: 98 fl. v. a.

b) in naturale: 46²/₃ meti de grâu; 87¹/₄ p. de lardu; 54 ponti de sare; 14⁵/₈ ponti de lumini; 3²/₄ orgii lemne de arsu; 1 holda pamentu de aratura si o gradina de 2¹/₂ holde.

Doritorii de a ocupá acestu postu de invetiatoriu suplinitoriu voru avé a inzestrá petitiunile loru concursuale, timbrate dupa cuviintia, cu estrasu de botezu, cu atestate cumca au absolvatu cu sporiu bunu cursulu pedagogicu la institutul preparandialu gr. res. românu din Aradu, apoi despre comportarea loru politica si morale precum si despre servitiulu loru de pâna acum, si a le substerne la acestu Consistoriu diecesanu pâna la ultim'a Augustu a. c. cal. vechiu.

Caransebesiu, 6 Iuliu 1867.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Nr. 2—1 Concursu.

Pentru intregirea statiunii vacante de invetiatoriu in comunitatea gr. res. Percosov'a, ce e ingremiata in clitului Comitatulu alu Timisiului si protopresbiteratulu gr. res. românu alu Versietiuului se escrie prin acésta concursu.

Cu acésta statiune suntu impreunate urmátorele emolumente anuale:

a) in bani gat'a: 63 fl. v. a. si 10 fl. pentru recuisite scolare;

b) in naturale: 20 meti de grâu; 16 meti de cucuruзу; 80 ponti de clisa; 30 p. de sare; 12 p. de lumini; 5 orgii de lemne; 6 orgii de paie; 2 jugere de pamentu clas'a I; 1/2 jugeru de gradina intravilane; 1/2 jugeru de gradina estravilana si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu de invetiatoriu voru avé a inzestrá petitiunile loru concursuale, timbrate dupa cuviintia, cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporiu bunu a cursulu pedagogicu in institutul preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pâna acum si purtarea loru morala si politica, si astfelu inzestrate a le substerne Venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu alu diecesei Caransebesiului pâna la ultim'a Augustu a. c. c. vechiu.

Caransebesiu, 13 Iuliu 1867.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Nr. 4—1 Anunciu.

Subscrisulu amu onóre a aduce la cunoscintia publica, cumca in urm'a denumirei, prin decisiunea decretala a inaltei cancelarie aulico-transilvane ddto 9 Ianuariu 1867 Nr. 5430—1866, cu locuintia in Clusiu, mi-amu inceputu activitatea advocatuala, si amu deschisu cancelaria in strad'a unguresca dinleuntru in cas'a sub N. 425.

Clusiu, 23 Iuliu 1867.

Alesiu Pappu,

advocatu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 19/31 Iuliu 1867.

Metalicele 5%	57	Actiile de creditu	180
Imprumut. nat. 5%	67 40	Argintulu	124 50
Actiile de banca	700	Galbinulu	6 06%